

València, 26 d'agost de 2022

Un estudi identifica diferents barreres que limiten l'ús de l'art com a instrument per a difondre el coneixement científic

- **Entre les conclusions destaca que, a l'hora d'utilitzar l'art com a eina de difusió, el personal investigador amb menys prestigi és el que més traves té, i aquestes són majors en el cas de les dones de més edat, ideologia més conservadora i amb més fills/as**
- **L'estudi ha estat desenvolupat per personal investigador d'INGENIO, centre mixt del CSIC i la UPV**

Un estudi desenvolupat per un equip d'INGENIO, centre mixt del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) i la Universitat Politècnica de València (UPV), ha analitzat l'ús de l'art a Espanya com a instrument per a la difusió del coneixement científic. El treball alerta de diferents barreres que limiten aquest ús “per la pròpia dinàmica de la ciència i de les institucions”.

Entre les conclusions, destaca que el personal investigador amb menys prestigi científic és el que més traves troba per a utilitzar l'art com a eina de difusió. El treball ha estat publicat en el *Journal of Technology Transfer*.

“Al principi de la carrera investigadora és més difícil compatibilitzar el prestigi científic amb la dedicació a l'art. Actualment, el personal investigador que en els primers anys de trajectòria vol difondre la seua investigació amb l'art es troba amb moltes dificultats, perquè prima més publicar articles de qualitat i aconseguir un cert estatus. Només a partir d'un cert nivell de prestigi, totes dues activitats es tornen compatibles. Sembla que calga demostrar que ‘vals’ per a la ciència per a utilitzar l'art com a estratègia de difusió”, explica Joaquín M.ª Azagra, investigador d'INGENIO i autor principal de l'estudi.

D'altra banda, l'estudi conclou que aquestes dificultats són més notòries en les universitats que en altres centres d'investigació i altres organitzacions científiques. “En les universitats es fomenta menys l'ús de l'art com a canal de valorització del coneixement científic. Hi ha diversos factors que poden estar darrere d'aquesta realitat. En primer lloc, el personal ha de complir amb una sèrie d'obligacions docents. A més, hem vist que l'ús de l'art per a difondre coneixement a vegades es cataloga com una cosa estrambòtica. I les diferències de poder són més acusades en la universitat que en altres organismes. Tot sembla ser qüestió d'estatus”, incideix Joaquín M.ª Azagra.

Més que un 'hobby', amb diferències entre homes i dones

El treball assenyala que un 60 per cent dels enquestats crea obra artística i que, d'ells, un de cada dos incorpora coneixement científic especialitzat en la seua creació. Un informe complementari revela que l'art és "més que un hobby": hi ha molts que aprofiten deliberadament aqueix potencial com a eina de difusió i fins i tot els cal fan el salt també a la comercialització de la seua obra.

L'equip d'INGENIO indaga també en aquest estudi en les diferències segons el gènere del personal investigador i conclou que els homes utilitzen més l'art com a eina de difusió científica que les dones. A més, entre elles, les anàlisis addicionals suggereixen que "les dones de més edat, ideologia més conservadora i amb més fills s'enfronten encara a més dificultats per a explotar el binomi art-difusió científica".

Mecanisme de transferència

Finalment, els qui signen l'estudi reivindiquen a més la catalogació de la producció artística com a nou mecanisme de transferència de coneixement universitat-societat, al nivell dels indicadors de patents, *spin-offs*, contractes d'investigació, contactes informals, etc.

"Les universitats utilitzen cada vegada més els drets d'autor per a protegir la seua propietat. Per a contrarestar aqueixes barreres que imposen l'estatus i la lògica universitària, la transferència de coneixement a través de l'art hauria d'adquirir major pes en les avaluacions dels currículums del personal investigador", conclou Joaquín M.ª Azagra.

Referència:

Azagra-Caro, J.M., Benito-Amat, C. & Planells-Aleixandre, E. ***Academic artists' engagement and commercialisation***. *J Technol Transf* 47, 1273–1296 (2022). <https://doi.org/10.1007/s10961-022-09940-2>

